

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Милосављевић, Живота, Илија
08.05.1992. Ћуприја

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
ОАС Новинарства
Дипломирани журналиста
2012.
2016.
9,83

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
МАС Комуникологије
Мастер комуниколог
2016.
2018.
9,75
Културолошке науке и комуникологија
„Видео игре као нови медиј: ставови студената и присутност у високом образовању“

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
ДАС Медији и друштво
2018.
140
9,78

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

“Комуникационе стратегије промоције и дистрибуције серија посредством стриминг сервиса Нетфликс у Србији”
Др Наташа Симеуновић Бајић, ванредни професор
8/18-01-008/21-049, 22. 11. 2021.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља
Број слика (шема, графикана)
Број табела
Број прилога

288
11
37
4
4

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Milosavljević, I., Ercegovic, I. & Carroll, A. (2023). The role of women in the production and distribution of series in Yugoslavia - creators of socialist cultural heritage. <i>Glasnik Etnografskog instituta SANU</i>, LXXI (3), 65-84. DOI: https://doi.org/10.2298/GEI2303065M</p> <p>Рад се бави истраживањем присутности и улоге жене у настанку серија у социјалистичкој Југославији током шездесетих и седамдесетих година 20. века. Циљ рада је био и да уочи одређене правилности у расподели послова, издвоји најважније жене појединице и укаже на њихове улоге у креирању серија, а путем њих и пожељних вредности, квалитетних обрзаја и навика друштва. Закључак је да постоје значајне разлике у полицијима и улогама жена у креирању и дистрибуцији серија. Жена, када је била призната, имала је важну улогу у многим пројектима, учествујући тако у дефинисању квалитетног наслеђа епохе. Посебан значај рада је у томе што је објаснио и анализирао значај традиционалних телевизијских серија и њихову улогу друштву.</p>	M23
2	<p>Milosavljević, I. (2017). Izveštavanje onlajn medija o inostranim zemljama u Srbiji, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. <i>CM: Communication and Media</i>, 12(39), 39-56. https://doi.org/10.5937/comman12-14018</p> <p>Циљ рада је био да утврди да ли постоје разлике у сетевским и поштом представљања светских догађаја у онлајн медијима између географски, језички и културно блиских земаља - Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине. Резултати потврђују разлике у представљању догађаја под утицајем политичко-идеолошких и политичко-историјских, као и религијских разлика међу земљама, али и да постоје сличности захваљујући доминантним критеријумима негативности и важности ентитетних нација. Значај рада је у томе што је указао на политичку и геополитичку позицију Србије и приступ српских медија и јавности у односу на општу геополитичку слику.</p>	M51
3	<p>Milosavljević, Ilija. (2021). Društveno-istorijski i tehnološki uslovi nastanka naučnofantastičnog žanra. <i>Philological Studies</i>, 19, 131-147. 10.17072/1857-6060-2021-19-2-131-147.</p> <p>Циљ рада је био да кроз историјски приказ и анализу неких од најзначајнијих дела научне фантастике укаже на друштвене и технолошке услове њиховог настанка и развоја. У раду су приказана и анализирана дела Верна, Велса, Асимова, Кларка, Чапека као и веснки телевизијски и филмски серијали попут <i>Звезданих стаза</i>. Утврђено је да постоји висок степен утицаја друштвених околности, напретка научне мисли и технологија на развој овог жанра. Значај рада је у томе што је успоставио корелацију између напретка технолошких могућности и начина креирања, производње и обликовања различитих научнофантастичних дела и серија, укажујући на технолошко-дештерминистичку страну развоја ових садржаја и идеја.</p>	M52
4	<p>Milosavljević, I., Trajković, J., & Nedić, N. (2023). Information Chaos on the Internet - Perception in Relation to the Age of Users. <i>Media Studies and Applied Ethics</i>, 4(1), 65–80. https://doi.org/msae.1.2023.05</p> <p>Рад се бави феноменом промена уфркованим дигиталним онлајн начином комуникација и размена садржаја и испитује проблем перцепције интерпродукције и оријентације на интернету из перспективе корисника. Циљ рада је био утврдити разлике у субјективном осећају дезоријентисаности на интернету код млађе и старије популације корисника. Закључак је да испитаници користе интернет свакодневно за информисање, али су у оквиру старијих група примећене тивесне разлике у перцепцији хаоса на интернету. Млађи испитаници интернет користе као примарни вид информисања, док старији испитаници интернет користе као секундарни извор информисања, односно као допуну другим медијима. Рад је значајан јер се бави технолошким променама дистрибуције медијских садржаја на интернету и њиховим утицајем а публички различитих узраста.</p>	M54
5	<p>Milosavljević, I. (2020). The Phenomenon of the Internet Memes as a Manifestation of Communication of Visual Society - Research of the Most Popular and the Most Common Types. <i>Media Studies and Applied Ethics</i>, 1(1), 9–27. doi.org/10.4630/msae.1.2020.01</p> <p>У раду су дефинисани, објашњени, историјски приказани, класификовани и указано је на функције интернет милова. Такође, закључено је да су најбројнији међу популарним миловима они у форми фотографије или слике, да су најчешће количиног карактера и у функцији забаве, а да су најпопуларнији међу њима они који се баве феноменима и појавама заједничким за све људе. Уочена је велика популарност милова у форми покретних слика и у неутралном контексту у односу на оне који су најбројнији (у форми слике или фотографије и у количном контексту). Рад је значајан због тога што је уочена улога интернета у дистрибуцији и промоцији љубавних садржаја у визуелној видео форми, као и то које су карактеристике тих видео садржаја неопходне зарад глобалне популарности.</p>	M54

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

С обзиром на то да је кандидат положио све испите на студијском програму, одобрена му је тема дисертације, предао је урађену докторску дисертацију према свим упутствима и правилима које прописују закон и статут Универзитета и Факултета и има најмање један рад који је повезан са садржајем докторске дисертације, у којем је он први аутор, објављен у часопису са листе часописа категорисаних од стране министарства надлежног за науку као и доказ да је првопотписани аутор рада објављеног у часопису који издаје Универзитет у Нишу или факултет Универзитета у Нишу може се установити да Илија Милосављевић испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације. Четири од пет пријављених радова објављени су у часописима са листе министарства надлежног за науку, а два рада су објављена у часопису који издаје Филозофски факултет у Нишу. На свим радовима је првопотписани аутор, а сваки до њих је повезан са одређеним сегментом или поглављем у дисертацији. Рад „The role of women in the production and distribution of series in Yugoslavia - creators of socialist cultural heritage“ је најдиректније повезан са садржајем дисертације, јер је предмет анализе продукција и дистрибуција серија са нагласком на Југославију, односно, домаћу медијску продукцију, нарочито значајну у сегменту ПЕСТ анализе дисертације у Србији. Такође, рад је концептуализовао елементе, улоге и функције традиционалних телевизијских серија, што чини основу анализе и обраде која је спроведена у сегменту дисертације који се бави променама у продукцији и дистрибуцији серија услед појаве стриминг сервиса.

Рад „Извештавање онлајн медија о иностраним земљама у Србији, Хрватској и Босни и Херцеговини“ у вези је са сегментом ПЕСТ анализе у дисертацији који се односи на политичке особености јавног и медијског простора у Србији, а „Друштвено-историјски и технолошки услови настанка научнофантастичног жанра“ најдиректније се односи на промене у продукцији серијског жанровског програма услед промена у технолошким могућностима, и повезан је са садржајем дисертације и кроз теоријске оквире на којима су оба заснована – технолошком детерминизму, који представља основу развоја ове комплексне студије. Са друге стране, модерним аспектима технолошког детерминизма и утицаја технологија на измене и модификовања медијских садржаја, али и јавности, променама у активностима публике и разликама које постоје њој међу старосним групама и утицајима који забавни видео медијски садржаји имају на њих баве се радови „Information Chaos on the Internet - Perception in Relation to the Age of Users“ и „The Phenomenon of the Internet Memes as a Manifestation of Communication of Visual Society - Research of the Most Popular and the Most Common Types“. Због свега наведеног може се закључити да су сви услови које предвиђају Закон о високом образовању, Статут Универзитета и Статут Факултета испуњени.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Након уводног и методолошког дела где су представљени предмет, циљ, хипотезе и четири различите методе за њихову проверу, детаљно је образложен теоријски оквир. Он се састоји из три повезане целине које се баве синтезом, анализом и елаборацијом најзначајнијих сегмената рада, који су произашли из самог наслова – дигиталним медијима, публиком и комуникационим стратегијама. Комуникационе стратегије су, први пут у овом обиму и на овај начин дефинисане, истражене и представљене у домаћој литератури, што чини посебно значајан допринос рада.

Након теоријског дела у наредна два сета поглавља кандидат се бави феноменима стриминга и Нетфликс сервиса, а овде је значајан сегмент у којем су свеобухватно анализирани и представљени све промене до којих је дошло у продукцији, дистрибуцији и потребама и навикама публике серија услед успона дигиталних технологија, интернета и стриминг сервиса у целини

Најзначајнији део рада представљају четири наредна поглавља која чине целину истраживања комуникационих стратегија Нетфликса у Србији. У првом, ПЕСТ анализи, спроведена је компаративна студија о политичко-правним, економским, социјалним и технолошким контекстима у Србији и њиховом утицају на рад стриминг сервиса. Ова анализа обухвата значајан број специфичности из сваке наведене сфере, али и прати њихов развој током периода од осам година, тачније, од 2016. до 2023. колико је Нетфликс доступан у Србији. Наредни сегмент истраживања представља анализу екстерних комуникационих стратегија Нетфликса и начина на које је он током овог временског периода и у утврђеним контекстима, комуницирао и како је представљан у различитим онлајн медијима у Србији. Након што је хронолошки истражен развој комуникационих стратегија, спроведена је и упоредна анализа са хронолошким развојем ПЕСТ услова, а важан део овог поглавља чини оригинална категоризација екстерних стратегија Нетфликса у Србији.

Трећи део овог ланца истраживања представља експеримент којим су испитиване интерне комуникационе стратегије са корисницима у Србији. Подаци добијени из ПЕСТ анализе који се односе на социо-демографске и културолошке аспекте послужили су за дефинисање три специфична корисничка профила који рефлектују најешће типове гледалаца серија у Србији и сваки од њих имао је своје рутине и навике при употреби Нетфликса. Експериментом су утврђене правилности, фактори и методе комуникације које утичу на алгоритамску персонализацију корисничких профила типичних чланова публике у Србији, односно, интерне комуникационе стратегије. Четврти сегмент је анализа публике и њених ставова добијених кроз посебно креиран и спроведен упитник са 753 испитаника. Утврђено је да су екстерне комуникационе стратегије много мање ефикасне у усмерене у односу на интерне, али и да постоје значајне разлике у односу на узраст испитаника, а у одређеним сегментима и пол, нарочито када је реч о навикама праћења и ставовима према серијском програму, Нетфлику и стриминг сервисима уопште.

На крају, кандидат Илија Милосављевић спроводи синтезу, доводи у корелацију и долази до додатних закључака повезивањем података и резултата сва четири поменута сегмента, чиме обухвата комплетан процес анализе комуникационих стратегија Нетфликса, од услова у којима настају, преко њихове манифестације и улога информисања и мобилисања опште јавности, затим интерним стратегијама одржавања и анимирања постојећих корисника, до ефеката које ова комуникација има.

У дисертацији је представљен упоредни приказ најзначајније литературе страних и домаћих аутора. Консултовано је укупно 412 извора, међу којима су заступљени радови из истакнутих међународних часописа, међународних монографија и зборника, националних часописа, књига и уџбеника из предметне области, комерцијалних истраживања и различите студија по чему се може закључити да је кандидат Илија Милосављевић у потпуности овладао техникама коришћења научне грађе. Методе истраживања изабране су у складу са дефинисаним предметом истраживања, задатим циљевима истраживања, као и постављеним хипотезама. Због тога дисертације проширује корпус знања из области дигиталних медија и обезбеђује темељни увид у стање и карактеристике употребе Нетфликса у Србији што до сада није било предмет научног истраживања у нашој земљи.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Како је општи циљ истраживања био дефинисање комуникационих стратегија Нетфликса у промоцији и дистрибуцији садржаја корисницима на територији Србије, а теоријски - дефинисање општег технолошког, политичког, економског, културолошког и друштвеног контекста у Србији, кроз комуниколошку и призму теорија медија, а из перспективе феномена онлајн видео стриминга на захтев и платформи које у овој области делају, може се закључити да су циљеви у потпуности остварени. Свеобухватно и детаљно истражују се стратегије екстерне и интерне комуникације Нетфликса у Србији. Анализирани су текстови о Нетфлику на порталима у Србији. Поред тога, дисертација нуди истраживање публике на узорку од 753 испитаника. А посебна додата вредност је ретко коришћена метода у комуниколошким дисциплинама – експеримент ‘обрнути инжењеринг’ – који је изведен на најадекватнији начин и може послужити као пример другим истраживачима за чешћу експлоатацију. Дисертација је одговорила убедљиво и аргументовано на питања како истражити манифестације екстерних и персонализованих интерних комуникационих стратегија које су усмерене ка самим корисницима сервиса Нетфликс и како истражити перцепцију и однос медијске публике у Србији према видео стриминг индустрији. Оправданост резултата истраживања ове дисертације огледа се у убрзаној дигитализацији на глобалном нивоу која узрокује многобројне друштвене, политичке, економске и културолошке промене и детектовању истих. Такође, да би се разумео глобални успех Нетфликса у трансформисаном савременом медијском окружењу, важно је било окретање ка проучавању употребе комуникационих стратегија усклађених са карактеристикама публике која више није традиционална и која очекује прилагођено корисничко искуство. Пошто је у нашој земљи Нетфликс присутан већ неколико година, а није проучаван ни на један начин, постигнути резултати пружају јасан увид не само у улогу и значај Нетфликса као глобалног стриминг актера и његових комуникационих стратегија, већ и у општу друштвену климу према дигиталним медијима о чему би будући истраживачи требало да воде рачуна.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

- Дефинисање феномена комуникационих стратегија из перспективе комуниколошких наука у српској литератури;
- Синтеза свих промена од традиционалне ка стриминг ери производње и дистрибуције серија и потреба публике;
- Први пут спроведена научна и детаљна ПЕСТ анализа Србије из перспективе нових дигиталних медија, комуникације и стриминг сервиса (а која је применљива у деловима и целини и у свим другим тржишним и контекстуалним студијама ове земље) и први пут спроведена ПЕСТ анализа ове врсте која обухвата период од осам година који је компариран;
- Први пут спроведена студија понашања и правила алгоритма Нетфликса из перспективе навика и укуса различитих корисника у Србији и утврђене одређене правилности алгоритамског делања које су недоступне изван компаније Нетфликс;
- Установљене опште навике и укуси чланова публике у Србији, утврђене велике разлике у односу на слична истраживања спроведена пре мање од једне деценије, испитан реални ефекат уочених стратегија обе врсте и детектован огроман јаз и разлика између генерација старијих корисника и чланова публика у односу на млађе, када је реч о укусима, вештинама, преференцијама и техникама употребе савремених медијских садржаја;
- Први пут спроведена комплетна анализа дефинисања комуникационих стратегија једног стриминг сервиса и дигиталног медија уопште, која обухвата све фазе, од контекста и дефинисања, преко различитих нивоа комуницирања до ефеката и успешности.

У нашој научној литератури нема нити анализа начина на који функционишу, промовишу и дистрибуирају садржаје СВОД сервиса нити посебно Нетфликс. У комуниколошким студијама врло је важно пратити нове трендове дигиталних облика комуницирања. Дисертација доноси потпуну научну новину и изведеном лонгитудиналном ПЕСТ анализом Србије као и детаљним објашњењем и одређењем комуникационих стратегија које до сада готово да уопште нису биле концептуално присутне у домаћој литератури, поготово не из перспективе корелације динамичних феномена дигиталних трансформација и промена публике. Због више комбинованих научних метода и техника (квалитативни и квантитативни приступи, експеримент ‘обрнути инжењеринг’, анализа садржаја, упитник, ПЕСТ анализа), резултати истраживања ове дисертације су веома релевантни и актуелни и померају границе задатог научног поља: напредак се огледа у постављању нових теоријских релација у студијама дигиталних медија и комуницирања, као и у адекватнијем разумевању трендова, навика, ставова и перцепција друштва када је реч о стриминг сервисима и новим дигиталним облицима дистрибуције серијског садржаја уопште.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Анализирајући успех који је кандидат остварио у току докторских студија, показане научно-истраживачке компетенције приликом саме израде дисертације као финалног рада, као и свих претходно објављених научних радова, Комисија оцењује да је кандидат Илија Милосављевић у потпуности испунио очекивања научне и академске заједнице те да је способан за самосталан научно-истраживачки рад. Кандидат је у својој дисертацији показао изванредну способност за критичко сагледавање проблема и предмета истраживања, уочио кључне

трендове који обликују савремене дигиталне медије и извео релевантну синтезу на основу детаљне и свеобухватне анализе. Кандидат Илија Милосављевић је исказао све неопходне компетенције у креирању емпијског истраживања, интерпретацији добијених резултата, као и њиховој примени у будућим правцима истраживања.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Након детаљног прегледа докторске дисертације под називом „Комуникационе стратегије промоције и дистрибуције серија посредством стриминг сервиса Нетфликс у Србији“ кандидата Илије Милосављевића, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације констатује да је дисертација написана у складу са свим захтевима стандарда научно-истраживачког рада. Дисертација недвосмислено и у потпуности испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, стандардима, правилницима и Статутом Факултета. Кандидат је успешно извео истраживање из којег су проистекли оригинални научни закључци. На основу наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу и Научно-стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу да се докторска дисертација под називом „Комуникационе стратегије промоције и дистрибуције серија посредством стриминг сервиса Нетфликс у Србији“ кандидата Илије Милосављевића прихвати, изложи на увид и одобри њена јавна одбрана.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

8/18-01-008/23-031

Датум именовања Комисије

15.12.2023.

Р. бр.	Име и презиме, звање			Потпис
1.	Др Драгана Павловић, ванредни професор		председник	
	Комуникологија, језик и студије медија	Филозофски факултет у Нишу		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
2.	Др Наташа Симеуновић Бајић, ванредни професор		ментор, члан	
	Комуникологија, језик и студије медија	Филозофски факултет у Нишу		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
3.	Др Јелена Клеут, ванредни професор		члан	
	Комуникологија	Филозофски факултет у Новом Саду		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		

Датум и место:

28.12.2023,

Ниш, Нови Сад